

Umsögn starfsstjórnar Reykjalundar um tillögur að endurhæfingarstefnu

Starfsstjórn Reykjalundar hefur kynnt sér efni tillagna að stefnu í endurhæfingu. Full ástæða er til að fagna því að nú sé loks verið að lyfta fram málefnum endurhæfingarstarfs á Íslandi með afgerandi hætti innan stjórnsýslunnar. Þessi þáttur heilbrigðisþjónustunnar hefur að mestu þróast að frumkvæði félagasamtaka og áhugafólks með stuðningi ríkisins, en heildarstefnu fyrir endurhæfingu innan allra stiga heilbrigðisþjónustunnar hefur vantað fram til þessa. Starfsstjórnin telur skýrsluna vel unna og veita gott yfirlit yfir stöðu endurhæfingar á Íslandi. Aðgerðaráætlun fram til ársins 2025 er yfirgripsmikil. Ekki eru gerðar neinar athugasemdir við aðgerðaáætlunina, en áréttað mikilvægi eftirfarandi liða sem telja verður afar mikilvæga fyrir starfsemi Reykjalundar og samstarf við aðrar heilbrigðisstofnanir. Reykjalundur fær tilvísanir aðallega frá heilsugæslu og Landspítala og er rekin skv. þjónustusamningi við Sjúkratryggingar Íslands.

Liður 2. Endurhæfingarteymi í heilsugæslu sett á fót í öllum heilbrigðisumdæmum.

Umsögn: Tillagan styður eflingu endurhæfingar í heimahéraði og yrðu slík endurhæfingarteymi mikilvægir samstarfsaðilar Reykjalundar.

Liður 3. Kannaðar verði leiðir til að sameina rekstur Reykjalundar og Grensásdeildar Landspítala undir eina stjórn.

Umsögn: Róttæk tillaga sem vert er að skoða. Starfsemin á Grensási hefur verið samofin sjúkrahúsunum í Reykjavík í nær 50 ár og Reykjalundur í eigu SÍBS í 75 ár. Margt hefur breyst í íslensku samfélagi á þessum tíma og eru þær breytingar síst minni nú en á síðustu öld. Breytingar í heilsufari, samgöngum, tækni, meðferðarúrræðum, kröfum notenda um þjónustu, svo eitthvað sé nefnt, eru öllum ljósar. Enginn vafi leikur á því að í slíkri sameiningu felast sóknarfæri til að efla endurhæfingarþjónustu á landsvísu. Mikilvægt er að fram fari greining á kostum og göllum slíkrar sameiningar frá sjónarhóli þjónustu við sjúklinga, starfsumhverfi starfsfólks, húsnæðis, rekstrarhagkvæmni, stjórnunar og þróun endurhæfingarþjónustu til framtíðar.

Liður 7. Kaupendur þjónustu geri kröfur um gæðamælingar, hæfi og ábyrgð.

Umsögn: Reykjalundur hefur hafið vinnu við gerð gæðavísa undir leiðsögn embættis landlæknis. Starfsstjórn vill vekja athygli á því ef gæðavísar í endurhæfingu eiga að vera nothæfir til mælinga á gæðum meðferðar, þarf skráning þeirra í rafræna sjúkraskrá að vera þannig að hægt sé að vinna úr þeim gagnlegar upplýsingar. Slíkt er ekki til staðar í dag. Mikilvægt er að þetta verða þróað innan Sögu sjúkraskrár.

Liður 9. Kaupendur endurhæfingarþjónustu beri ábyrgð á fjölbreyttu framboði þjónustu.

Umsögn: Fram að þessu hafa það verið veitendur endurhæfingarþjónustu sem hafa haft viðtæka þekkingu á því sem þeir selja. Iðulega hefur verið kvartað undan því að kaupandinn hafi ekki næga þekkingu til að bera til að geta metið hvort kostnaður sé í samræmi við vinnuframlag og samsetningu teyma sem seljendur telja nauðsynlega fyrir góða faglega þjónustu. Ef kaupandinn á að bera ábyrgð á fjölbreyttu framboði þjónustu þarf að efla fagþekkingu og reynslu á því sviði hjá kaupendum.

Liður10. Í samningum verði gerð krafa um heildstæðan feril endurhæfingar.

Umsögn: Tekið er undir þetta. Skortur á samfelli í þjónustu er eitt af þeim atriðum sem stendur endurhæfingarþjónustunni helst fyrir þrifum. Reykjalundur vill leggja sitt af mörkum m.a. með auknu samstarfi við heilsugæsluna og endurhæfingarteymi hennar.

Liður15. Reglubundin söfnun og birting lykilupplýsinga.

Umsögn: Aðgangur að slíkum upplýsingum er lykill að góðri stjórnun heilbrigðisstofnana. Mikilvægt er að rafræn sjúkraskrárkerfi styðji við söfnun slíkra upplýsinga.

Liður16. Miðlægur listi um bið eftir endurhæfingarrýmum.

Umsögn: Mun verða í umsjá Embættis landlæknis. Mikilvægt mál. Þetta úrræði hefur lengi vantað.

Liður19. Menntun endurhæfingarstarfsfólks.

Umsögn: Mönnun í ýmsum störfum á endurhæfingarstofnunum hefur oft verið vandamál. Diplómanám í endurhæfingu er góð tillaga sem gerir heilbrigðisstarfsfólki, sem langar að sækjast eftir störfum í endurhæfingu en skortir menntun og reynslu á því sviði, gott tækifæri til að afla sér viðbótarmenntunar á háskólastigi. Reykjalundur er kennslustofnun sem vill vera virkur þátttakandi í starfsnámi og kennslu heilbrigðisstétta í endurhæfingu.

Í skýrslunni er ekki fjallað sérstaklega um endurhæfingu einstaklinga með almennar geðraskanir en fram kemur að í undirbúningi sé mat á meðferðarúrræðum á sviði geðheilbrigðismála. Mikilvægt er að þessi hópur sé tekin með þegar hugað er að þróun endurhæfingarúrræða enda veruleg þörf á frekari úrræðum á því sviði.

Reykjalundi 18. maí 2020

Anna Stefánsdóttir, Óskar Jón Helgason, Stefán Yngvason